

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **T. N.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 1. 2013, č. j. 2 Ad 64/2011 - 43,

t a k t o :

Návrh žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 1. 2013, č. j. 2 Ad 64/2011 – 43, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2011, č. j. X a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Soud rozhodl o zrušení předmětného rozhodnutí, neboť žalovaná byla podle jeho názoru povinna aplikovat při rozhodování o dávce důchodového pojištění (starobního důchodu) článek 5 odst. 2 Dohody mezi ČSR a SSSR o sociálním zabezpečení ze dne 2. 12. 1959 publikované pod č. 116/1960 Sb.

[2] Proti tomuto rozsudku podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž požádala o přiznání odkladného účinku. Tento návrh stěžovatelka odůvodnila tím, že pokud by Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu, jímž bylo rozhodnutí stěžovatelky zrušeno, znamenalo by to, že původní zrušené rozhodnutí stěžovatelky „obživne“. Důsledkem takového rozhodování soudů by však nebylo zrušení nového rozhodnutí stěžovatelky vydaného v mezidobí k realizaci původního rozsudku městského soudu. Poté by vedle sebe stála dvě opačná rozhodnutí stěžovatelky o téže věci. V této skutečnosti stěžovatelka spatřuje „nenahraditelnou újmu“ ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Žalobkyně se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vyjádřila tak, že s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Podle jejího názoru nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, když stěžovatelka jako hrozící újmu popisuje velmi hypotetickou situaci, respektive jí hrozící újmu konkrétně nijak nespécifikovala ani nedoložila. Pokud by důvodem pro přiznání odkladného účinku měla být pouhá možnost, že kasační stížnosti může být Nejvyšším správním soudem vyhověno, pak by soud musel přiznávat odkladný účinek automaticky jakékoli kasační

stížnosti. Naopak žalobkyně uvádí, že přiznáním odkladného účinku by vznikla značná újma jí, neboť „každý den lidského života je drahý“ a jeho hodnota těžko vyčíslitelná. Pokud by byla umožněna situace, kdy se stěžovatelka bude po velmi dlouhou dobu bránit plnění svých povinností, mohlo by se stát, že by se starobní důchodce důchodu vůbec nemusel dožít. Dále žalobkyně uvedla, že přiznání odkladného účinku by bylo i v rozporu s veřejným zájmem na tom, aby lidé měli důvěru v právo, spravedlnost a rozhodování soudů, a aby měli přiměřené zaopatření, nezatežovali stát žádostmi o sociální dávky. Dle žalobkyně „do rukou ČSSZ jednou padne každý“, proto je ve veřejném zájmu, aby stěžovatelka své povinnosti řádně plnila.

[4] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přičemž za tím účelem přiměřeně užije § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2012 je k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti třeba, aby výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a současně přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Návrh stěžovatelky, která je správním orgánem, je třeba hodnotit ve světle názoru vyjádřeného v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, publikovaného pod č. 1255/2007 Sb. NSS „S ohledem na postavení správního orgánu v systému veřejné správy bude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti k jeho žádosti vyhrazeno zpravidla ojedinělým případům, které zákon opisuje slovy o nenahraditelné újmě.“ V citovaném rozhodnutí rozšířený senát Nejvyššího správního soudu příkladmo uvádí jako relevantní situaci pro udělení odkladného účinku případy vrácení řidičského oprávnění duševně choré osobě, vystavení zbrojního průkazu nebezpečnému recidivistovi, udělení povolení k obchodu s vojenským materiálem zločinnému podniku.

[6] Nejvyšší správní soud si je plně vědom, že bylo několika jeho rozhodnutími vyhověno stěžovateli v její žádosti o odkladný účinek právě s přihlédnutím k citovanému usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ans 3/2006 – 49, s ohledem na problematičnost skutečnosti, že by vedle sebe mohla být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2008, č. j. 3 Ads 29/2008 – 35, dostupné na www.nssoud.cz), avšak v této věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelce nelze vyhovět.

[7] Nejvyšší správní soud stejně jako např. v usnesení č. j. 6 Ads 87/2009 – 49 ze dne 15. 7. 2009 upozorňuje, že institut odkladného účinku je primárně spjat s žalobou jakožto nástrojem ochrany veřejných subjektivních práv adresáta veřejnoprávního působení. Odkladný účinek přiznávaný žalobě má proto ochránit tohoto adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy. Postavení žalovaného správního orgánu, jemuž soudní řád správní přiznal legitimaci podat kasační stížnost jako orgánu moci výkonné, spíše nasvědčuje tomu, že poskytnutím legitimace k podání kasační stížnosti správnímu orgánu se vyjadřuje zájem na efektivitě působení objektivního práva a jednotě a zákonnosti rozhodování krajských soudů ve správním soudnictví. Z tohoto hlediska je nutno nazírat i na otázku odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

[8] Výše uvedené plně koresponduje se zákonnou úpravou možností přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. za přiměřeného použití ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., které umožňuje přiznat odkladný účinek na návrh žalobce. Z textu posledně uvedeného ustanovení, konkrétně ze slovního spojení „na návrh žalobce“, je možno usuzovat, že odkladný účinek bude zpravidla přiznáván na návrh osoby, která se domáhá ochrany svých veřejných subjektivních práv v postavení žalobce proti správnímu orgánu v postavení žalovaného. Přiznání odkladného účinku na návrh stěžovatele, který je jako správní orgán v postavení žalovaného, bude tedy připadat v úvahu pouze ve výjimečných případech.

[9] Dále je nutno podotknout, že sama kasační stížnost je opravným prostředkem mimořádným, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku pravomocného rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí soudů. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, pak by zákonodárce musel zcela změnit koncepci správního soudnictví a vyloučit právní moc rozhodnutí krajských soudů. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce opsal slovy o nepoměrně větší újmě.

[10] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzovaném případě stěžovatelka újmu, která by jí měla vzniknout, nijak nekonkretizovala. Samotná okolnost, že stěžovatelka je povinna respektovat závazný právní názor městského soudu ani to, že by v případě případného zrušení napadeného rozsudku městského soudu „obživlo“ původní rozhodnutí stěžovatelky, nemůže znamenat nepoměrně větší újmu, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelky. V takovém případě by totiž musel Nejvyšší správní soud, jak správně uvádí žalobkyně, přiznávat odkladný účinek automaticky všem kasačním stížnostem podaným žalovanými správními orgány, což shora citované usnesení rozšířeného senátu vylučuje.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v daném případě nejsou podmínky ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. naplněny.

[12] Z důvodů uvedených proto Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl. Tím Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu